

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Милена Шушулова-Павлова
департамент „Музика“, Нов български университет
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
за приносите на предложената като хабилитационен труд
художествено-творческа дейност на

гл. ас. д-р Маргарита Илиева

за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по пиано към катедра
„Пиано“, ТКДФ в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“,
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,
(обявен в ДВ бр. 84, 29.9.2020)

Биографични данни

Маргарита Илиева завършва НМУ „Любомир Пипков“ в класовете на Емилия Канева (пиано), Даниела Черпокова (камерна музика) и Ивелина Казанджиева (клавирен съпровод), и НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в класовете на проф. Стела Димитрова-Майсторова и проф. д-р Илия Чернаев, проф. Виктор Чучков и доц. Марина Капитанова. От 2010 е хоноруван асистент към катедра „Пиано“ в ИФ и катедра „Пиано“ в ТКДФ на НМА. От 2015 е доктор по камерна музика в НМА, а от 2016 е главен асистент към катедра „Пиано“ в ТКДФ. Носител на Грамота за творчески постижения на Министерство на Културата (2019) и Кристална лира на СБМТД (2016). Концертира активно. Участва във фестивалите „ppIANISSIMO“, „Puplinge Classique“, „Софийски музикални седмици“, „Аполония“, „Нова българска музика“, „Варненско лято“, „Дни на музиката в Балабановата къща“ и др. Записва за WDR – Кьолн, за БНР и БНТ. Солист е на Софийска филхармония, Симфоничен оркестър на БНР, Камерен ансамбъл „Софийски солисти“ и др. с диригентите Хориа Андрееску, Емил Табаков, Пламен Джуров, Григор Паликаров, Константин Илиевски, Деян Павлов, Любомир Денев – син и др. Свири в различни камерни състави и формации. През 2014 участва в създаването на вокална формация *Bella voce* при Софийска филхармония. Често изпълнява за първи път (национални и световни премиери) редица музикални творби: солови и камерни произведения на композиторите Васил Казанджиев, Юлия Ценова, Борислава Танева, Е. Мирчев, Красимир Тасков, Петър Дундаков, Милен Панайотов, Светлин Христов, А. Мастранджело, Б. Юсупов, Г. де Фрумери, П. ван Брюхе, А. Вагендрисел, Р. Фрайзитцер и др. Участва в организацията и представянето на образователни проекта: 1) като „ментор“ в съвместния проект на НМА и НАТФИЗ „Петя и вълка“ през 2013/2014; 2) като съставител музикална програма, консултант сценарий, участие в организация и водеща на два от спектаклите в „По следите на таланта“ – „Червенокосият абат“ и „Усмивката на Моцарт“ на БНР (2017/2018); 3) като водеща в „Кой стои зад музиката“ на формация „Дивертименто“ (2018/2019).

Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

ГРУПА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ А (Изисквани 50 точки)

Доказателства: Диплома № 60 / 23.02.2015

Представени общо 50 точки

ГРУПА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ В (Изисквани 100 точки)

Показател 5: Водещи творчески изяви в областта на изкуствата: Представени три солови рецитала по 35 т. =105 точки: 1) **Солов клавирен рецитал „Сати и Шестге“**, зала на НМА (16.02.2018). В програмата: Албум на Шестге, Е. Сати, Ж. Тайфер, Фр. Пуленк, А. Онегер, Ж. Орик, Д. Мило. 2) **Солов клавирен рецитал „Български прочити на сонатата“** в рамките на международен фестивал „ppIANISSIMO“, зала на НМА (30.03.2019). В програмата: Сонати за соло пиано от Ал. Танев, Пл. Джуров, В. Казанджиев (световна премиера), Св. Христов (световна премиера), М. Панайотов (световна премиера). 3) **Два солови рецитала „Пианото у бразилските композитори“** в рамките на „Първи фестивал на бразилска музика, зала НМА (28.06.2019) и в Градската художествена галерия, Варна в рамките на „Първи фестивал на бразилска музика“ и II Международно триенале „Духът на акварела“ (03.07.2019). В програмата: Леополд Мигез, Камарго Гуарниери, Клаудио Санторо, Сержио Васконселос-Кореа, Енрике Освалд, Франсиско Миньоне, Ейтор Вила-Лобос.

Представени общо 105 точки

ГРУПА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ Г (Изисквани 120 точки)

Показател 13: Водеща творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен хабилитационен труд: Представени 6 творчески изяви по 35 т. = 210 точки

- 1) **Два концерта като солист на оркестър 2 x 35 т. = 70 т. (концерт със *Софийска филхармония*, диригент *Хориа Андрееску*, зала „България“ (17.11.2016). В програмата: В. А. Моцарт – Концерт за пиано и оркестър № 9, Es dur.; два концерта със *Симфонията Видин*, с *Надежда Цанова* (пиано), диригент *Петър Димитров*, зала Община Видин (27.02.2020) и Национален музей „Земята и хората“ – София (28.02.2020). В програмата: В. А. Моцарт – Концерт за две пиана и оркестър Es dur)**
- 2) **Студийни записи 3 x 35 т. = 105 т. (Запис със *СО на БНР*, диригент *Жорж Димитров*, I студио на БНР, 2016. В програмата: Любомир Пипков – Концерт за пиано, духови и ударни; Запис на *Sonata Rodionata* за соло пиано от *Милен Панайотов*, I студио на БНР, 2019; Запис на *Elevator's Door* за соло пиано от *Милен Панайотов*, I студио на БНР, 2020.)**
- 3) **Камерен рецитал x 35 т. = 35 т. (Концерт с *Румен Трайков* – пиано „*Оливие Месиен - Образи на словото Амин*“, зала на НМА (10.12.2018). В програмата: Оливие Месиен – „*Visions de l'Amen*“ за две пиана)**

Показател 14: Поддържаща творческа изява в областта на изкуствата Представени 24 творчески изяви по 10 т. = 240 точки

- 1) **Камерни концерти 6 x 10 т. = 60 т. (Концерт с *Анатоли Кръстев* (виолончело), зала „Асен Златаров“ БИАД – София (28.06.2016). В програмата: Хендел, Дебюси, Брамс, Бах-Гуно, Равел, Касадо, Форте, Н. Римски-Корсаков; Концерт „*Музикални Разходки*“ с *Николай Стойков* (флейта) и *Стоимен Пеев* (цигулка), Камерна зала България (12.05.2018). В програмата: Ибер, Боамортие, Рамо, Мийо, Мартину; Концерт с *Теодора Несторова* (сопран) и *Теодора Атанасова* (виолончело) – „*Музикално вълшебство с женски имена*“ (26.07.2019), Балабановата къща – Пловдив. В програмата: Прокофиев, Капралова, Шимановски, Танева – „*Дали е сън*“ (световна премиера); Два концерта с *Христо Овчаров* (контрабас), в *Kastelliotissa Hall*, Никозия, Кипър (05.10.2017) и зала НМА (22.12.2017). В програмата: Сонати и пиеси за контрабас и пиано от Й. С. Бах, Шпергер, Мишек, Ботезини; Концерт „*Melodie*“ с *Вера Николова* – мецосопран (22.09.2018), Балабановата къща – Пловдив. В програмата: Форте, Аан, Дюпарк, Дебюси, Пуленк; Концерт с *Ангелина Налбантова* (цигулка), Експозиционен център „*Флора*“, Бургас (02.08.2018). В програмата: Брамс, Барток, Гершуин-Фролов, Владигеров, Блох.)**
- 2) **Камерни и солови участия в концерти 10 x 10 = 100 т. („*Гласове нечути*“ – Авторски проект на *Петър Дундаков* и *Пол ван Брюхе*, съвместно с *Марийке Костер* – мецосопран, *Вера Гиргинова* – сопран, *Анет Артинян* – виолончело и *Божана Юрганджиева* – ударни, Държавна опера Пловдив – „*Опера бутик*“ (09.11.2019). В програмата: Брюхе – „*Перкусивни портрети*“ за соло пиано (*българска премиера*), „*Глас нечути*“ – монодрама за глас, виолончело и пиано (*световна премиера*); *Петър Дундаков* – „*Портрет на непознатото*“ за глас, перкусии и пиано (*световна премиера*); Участие с *Атанас Кръстев* – виолончело в „*Обичам Шостакович*“, Камерна зала „България“, (25.09.2016). Участие с *Елена Механджийска* – сопран и *Атанас Кръстев* – виолончело в концерт по повод 50-годишнината на списание „*Музикални хоризонти*“, зала на НМА (03.12.2016). Участие с *Анатоли Кръстев* – виолончело в концерт с камерни творби на преподавателите от катедра „*Композиция*“, зала на НМА, (06.04.2017). Участие със *Стела Димитрова-Майсторова* – пиано в Концерт в памет на *Вера Баева*, СБК (13.12.2017). Участие с *Борислава Танева* – пиано и като солист в първия концерт от цикъла „*Музиката на Европа*“ – „*Музиката на Естония*“, камерна зала „България“ (02.01.2018). Участие в Концерт с творби на *Александър Танев*, СБК (23.10.2018). Участие с *Калина Митева* – цигулка в концерт „*Музиката на Исландия и Норвегия*“ от цикъла „*Музиката на Европа 2*“, Камерна зала „България“ (28.01.2019). Участие в Международно ателие за студенти по композиция, залата на НМА (13.04.2019). Участие с *Мила Павлова* – флейта в „*Цветът на вишната*“ – Концерт в рамките на X Международен фестивал „*Дни на музиката в Балабановата къща*“, Малка Базилика – Пловдив (05.10.2019).**
- 3) **Студийни записи 8 x 10 т. = 80 т. (Запис със *Стела Димитрова-Майсторова* (пиано) в БНР (2017) на *Лазар Николов* – Соната за две пиана; Запис с *Елена Механджийска* (сопран) в БНР (2017) на *Албан Берг* – Седем ранни песни. Запис с *Атанас Кръстев* (виолончело) в БНР (2017) на *Дебюси* – Соната за виолончело и пиано, *Чайковски* – *Pezzo Capriccioso*, *Попер* – *Elfentanz*. Запис с *Иван Тирион* (баритон) в БНР (2017) на *Шуман* – *Dichterliebe*, *Форте* – *L' Horizon chimérique* и *АДюпарк* – *L' Invitation au voyage*, *Extase*, *Le manoir de Rosemonde*. Записи с *Теодора Несторова* (сопран), в БНР (2019) на *Трифон Силянски* – 5 песни по стихове на *Рилке* за сопран и лява ръка, *Прокофиев* – 3 песни из „5 песни по стихове на *Анна Ахматова*“, *Цанков* – *Жениш ме мамо*. Запис с *Теодора Несторова* (сопран) и *Теодора Атанасова* (виолончело) в БНР (2019) на *Прокофиев* – 2 песни из цикъла „5 песни по стихове на *Анна Ахматова*“ и *Борислава Танева* – „*Дали е сън*“ – цикъл от три песни за глас, виолончело и пиано. Запис с вокална формация *Bella voce* в БНР (2017) на солови песни и ансамбли от *Бритън*, *Вайл*, *Сати*, *Гроте*, *Вила-Лобос*. Запис с *Росица Павлова* – *Инджева* – мецосопран и *Bella voce* в БНР (2017) на песни и ансамбли от *В. А. Моцарт*, *Сати*, *Вайл*, *Гроте*.)**

Представени общо 450 точки

ГРУПА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ Д (Изисквани 40 точки)

Показател 19: Рецензии за реализирани творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата:

1. **Димитрова-Майсторова, Стела.** За един незабравим концерт. – В: Алманах на НМА 2019. ISSN 2367-8011
2. **Цветанова, Петя.** Артистичност във всеки звук – Маргарита Илиева свири сонати от български композитори. – В: Музикална критика 2019, № 1. ISSN 2682-9932
3. **Дочева, Екатерина.** Да пееш Шекспир. – В: К. Вестник за критика, дебати и културни удоволствия. Бр. 7 (19). година I, 1 март 2019, с.1. ISSN 2603-4441
4. **Дочева, Екатерина.** Челисимо – портрет на съзиданието. – В: Култура, бр. 30 (2906), година LXI, 15 ноември 2017, с. 1. ISSN 0861-1408
5. **Дочева, Екатерина.** Изковано ретро. – В: Култура, бр. 10 (2930), година LXII, 16 март 2018, с. 3. ISSN 0861-1408

Представени общо 50 точки

ГРУПА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ Е (Изисквани 50 точки)

Показател 22: Участие в национален художественотворчески проект

- 1) **Участие във фестивали 7 x 15 т. =105 т.** (Участие в ppIANISSIMO (09.04.2017), I студио на БНР. В програмата: Роджър Бригс – Jitterbug (българска премиера); Участие в „Софийски музикални седмици” в концерт с Иван Тирион – баритон (20.06.2016), зала 6 на НДК. В програмата Шуман, Форте, Дюпарк, Равел; Участие във „Варненско лято”. Концерт с Иван Тирион – баритон, (04.07.2017), Радио Варна, със същата програма; Участие в „Аполония”. Концерт „Cellissimo” с Анатоли Кръстев – виолончело, Калина Кръстева – виолончело и Атанас Кръстев – виолончело (03. 09.2017), Археологически музей – Созопол. В програмата: Попер, Равел, Римски-Корсаков, Елгар, Макмилан, Лидстрьом, Шостакович, Дебюси, Касадо, Пицола – М. Ланг; Участие в „Дни на музиката в Балабановата къща”. Концерт с вокална формация Bella voce – „Кабаре модерн” (17.09.2018). В програмата: Вайл, Сати, Корнголд, Гроте, Вила-Лобос; Участие в откриването на Международен конкурс за камерно пеене „Панчо Владигеров”. Концерт с вокална формация Bella voce – „Времето на Амадеус”, Зала на читалище „Добри Войников”, Шумен (08.10.2018). В програмата: (В. А. Моцарт, Хайдн, Й. Кр. Бах и др.; Участие в „Дни на музиката в Балабановата къща”. Концерт с Роман Патколо – контрабас (12.10.2019). В програмата Пиацола, Албиниони, Д. ван Гоенс, Уилямс, Патколо-Рийхимаки – Динику – Balcony Nightingale.)

Показател 30: Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални организации

Грамота от Министерство на Културата на Република България за творчески постижения и по повод 24 май – Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. София (24.05.2019)

Представени общо 115 точки

Представените данни са напълно достатъчни и дори надхвърлят необходимите национални изисквания за академичната длъжност „доцент“.

Изследователска (творческа) дейност и резултати

Приносител на предложената като хабилитационен труд художественотворческа дейност на главен асистент д-р Маргарита Илиева

Артистичната дейност, която д-р Маргарита Илиева предлага като хабилитационен труд, е осъществена в периода април 2016 – октомври 2020 година, т.е. след придобиването на академичната длъжност „главен асистент”. Тя е организирана в четири основни творчески области: солови рецитали, премиерни изпълнения, концерт-спектакли с вокална формация *Bella voce* и участие в образователни концерт-спектакли за деца.

1. Тематични солови концерти

Първият рецитал „Сати и Шестте” отразява интереса на кандидатката към френската култура от началото до 30-те години на XX век, атмосферата на Парижкия Монпарнас, разноликата картина на седем „контрастни в същността си“ (цитат на М.И.) композитора. „Пианото у бразилските композитори” е „широкоспектърна палитра на едновековното развитие на бразилската клавирна миниатюра“ (цитат на М.И.) по предложение на Нара Васконселос (артистичен директор и организатор на Първи фестивал на бразилската класическа музика в България), с цел запознаване на публиката с рядко звучаща или изпълнявана бразилска клавирна музика е нас. „Български прочити на сонатата” е част от фестивал ppIANISSIMO, като по думите на д-р Илиева „изпълнението и популяризирането на класическа и най-нова българска музика винаги са били едни от основните посоки в творческите ми търсения“ (цитат на М.И.). В програмата на този рецитал има **три световни премиери.**

2. Премиерни изпълнения

Д-р Маргарита Илиева осъществява **10 премиери в разглеждания творчески период: 7 световни** (Васил Казанджиев – Соната за пиано № 12, посветена на Маргарита Илиева; Светлин Христов – Соната за пиано №1; Милена Панайотов – Sonata Rodionata; Борислава Танева – Дали е сън; Петър Дундаков – Портрет на непознатото; Пол ван Брюхе – „Глас нечут“; Румен Бояджиев-син – Девойки, вам един съвет ще дам) и **4 български** (Пол ван Брюхе – „Перкусивни портрети“; Роджър Бригс – „Jitterbug“; Каролина Ейрикседотир – Дуо за цигулка и пиано)

3. Концерт-спектакли с вокална формация *Bella voce* – общо 11.

Четири концерт-спектакъла „Кабаре модерн“; Три концерт-спектакъла „Времето на Амадеус“; Два концерт-спектакъла „Летни нощи“; Два концерт-спектакъла „Влюбеният пилигрим“. Концертите с вокална формация *Bella voce* (създадена по идея на Маргарита Илиева през 2014), кандидатката високо цени, защото (цитирам) „*смятам словата вокална миниатюра за едно от най-висшите проявления на творческия гений, а ролята на пианиста, макар и често подценявана, е всъщност знакова за този вид ансамбъл*“, всъщност са предимно концерт-спектакли, т.е. „*тематично представяне на художествени песни от различни епохи*“, където комбинира „*по-известни с малко познати образци на словата песен, вокалния ансамбъл и отделни песенни цикли*“.

4. Образователни проекти. Образователна дейност за деца и юноши.

Активното участие в организацията, интелектуалната и изпълнителската част при реализацията на образователни проекти, **смятам за една от най-важните и приносни части от представената дейност на д-р Маргарита Илиева в конкурса за доцент**. Проектите: „*По следите на таланта*“ (два концерт-спектакъла „*Червенокосият абат*“ и два концерт-спектакъла „*Усмивката на Моцарт*“, общо 4 концерт-спектакъла) и „*Кой стои зад музиката*“ (на формация „Дивертименто“ с шест представления в 20 ОУ, 6 ОУ, 107 ОУ, 163 ОУ, 55 ОУ – София и три спектакъла: два в София и в ДКИ „Двореца“ в Балчик, общо 9 концерт-спектакъла) са чудесно начало за промяна в нагласите на обществото ни. Фактът, че са реализирани с национална медия като БНР, това дава перспектива за по-нататъшно развитие и доказва приносът на кандидатката. „*Екипът има основна цел да запознае деца и юноши с образци на класическата камерна музика, чрез пиеси за соло инструменти и формации от различни инструменти и гласове; да представи кратка биографична информация за изпълняваните композитори; да въведе основни музикални термини и понятия; да представи характерните за епохата инструменти, пеене и звукоизвличане.*“ (цитат на М.И.) Отзивите на изтъкнати музиканти и професионалисти, присъствали на спектаклите, големият успех и запитвания от деца и родители за продължение на програмата, дълго време след приключването ѝ, са реалната оценка за свършената работа. Силното театрално присъствие и готовност за импровизация от страна на водещия и изпълнителите допълват образователния момент, предизвикателството и любопитството у подрастващите.

Представената дейност е приносна и качествена, която е достатъчна за защита на академичната длъжност „доцент“ по пиано в НМА., ТКДФ.

Учебна и преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Маргарита Илиева е щатен преподавателят в ТКДФ на НМА. Тя води и лекции по „История на инструмента“ към катедра „Пиано“ в ИФ на НМА.

Административна и обществена дейност

Участията ѝ в образователни проекти, както и съвместната ѝ работа с национални медии и концертите ѝ в най-известните международни и национални фестивали в България доказват активността и обществената ангажираност на д-р Маргарита Илиева.

Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Не познавам лично д-р Маргарита Илиева. Нямам впечатления.

Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам.

Становището може да завърши със следната оценка:

Въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените творческа и преподавателска дейност на **гл. ас. д-р Маргарита Илиева,**

имайки предвид нейната активност, приносния характер на предложените преподавателски и творчески изяви, **давам своята категорична положителна оценка** и предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за „доцент” (пиано към ТКДФ на НМА) в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, да предложат на уважаемия Академичен съвет на НМА да избере **гл. ас. д-р Маргарита Илиева** за академичната длъжност „доцент“ според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Дата 23.12.2020.

Подпис:

Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова